

de AAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

**GEREFORMEERDE GEMEENTE
DIRKSLAND**

04 Besluit Dordtse
Leerregels

06 Da Costa

08 Christus' alarm
bij rampen!

Jezus' pastoraat

ds. G. Beens, Kootwijkerbroek

Jezus noemt Zich de Zoon des mensen. Daarin ligt Zijn liefde en Zijn werk verklaard. Hij is van de Vader gezonden om onder de mensen te werken. Hij is door Zijn Vader bekwaamd met de Heilige Geest, om in de weg van vernedering de gerechtigheid aan te brengen die nodig is om voor God te kunnen bestaan.

► **Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken...**

Jesaja 42:3a

Tijdens Zijn omwandeling wist Hij met mensen om te gaan. Hij bewees pastoraat aan verlorenen. Wat wogen Hem de zielen voor de eeuwigheid. Hij wist zielszorg te besteden aan verlorenen

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE DIRKSLAND

Nadat oefenaar W.C. Huijser zich in 1867 in Dirksland heeft gevestigd, vormt zich al spoedig een groepje 'waarheidsliebende vrienden' om hem heen. 's Zondags komen zij bijeen in de schuur van A. Kattestaart, in

de buurtschap Kralingen. Op 13 januari 1869 bevestigt ds. C. van den Oever daar de eerste ambtsdragers. In de loop der jaren wordt de schuurkerk verschillende keren uitgebreid en krijgt het gebouw uiteindelijk de vorm van een kerk. Nadat dit kerkgebouw in 1927 door brand is verwoest, verrijst er in 1928 een nieuwe kerk aan de Boomvlietstraat.

Het huidige kerkgebouw, dat 1000 zitplaatsen telt, wordt op 26 juni 2002 in gebruik genomen. Ds. A.M. den Boer spreekt daarbij over Psalm 51:20.

De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Een gedenksteen in Dirksland'. Het aantal belijdende leden bedraagt 517, het aantal doopleden 298.

die in Adam alles zijn kwijtgeraakt; aan mensen die hun doodstaat moeten doorleven.

In Matthéüs 12 wijst Jezus op de woorden uit Jesaja. Hij is Zelf de Inhoud ervan en Hij brengt die woorden tot leven. Hij gebruikt het beeld van een rietje dat Jesaja ook gebruikte. Hij zou het werk doen waartoe Hij van de Vader geroepen was. God gaat zorgen voor het ellendige; dat is gewis en zeker. In en door Christus vervult Hij Zijn verbondsbeloften.

Hier wordt verklaard aan wie Hij de verbondsbeloften gaat vervullen. Ze worden vergeleken bij het gekrookte riet. Dat is riet dat vertrapt en geknakt is. Daar heeft Christus oog voor. Hij heeft een hart vol liefde voor datgene wat gekrookt, vertrapt en geknakt is. Ziedaar Zijn priesterlijke bewogenheid die voortvloeit uit de eeuwigheid, waar Hij van Zijn Vader tot Knecht is aangesteld. Ziedaar de eeuwige Godsgedachten, om daar nu een welbehagen in te hebben. Waar gaan die Godsgedachten dan over? Dat Gods eer verhoogd en verheerlijkt wordt in mensen welke daarin begrepen liggen. Niet alleen dát er verloren mensen zalig worden, maar ook h^oe die verloren mensen zalig worden. Dat ligt alles verankerd in een drie-enig God. Vandaar Zijn priesterlijke bewogenheid met verloren mensen.

De pluim in de top

Ze worden hier genoemd: het gekrookte riet. Is daarmee onze naam en ons leven getekend? Van nature zijn we als riet aan de waterkant: rechtop en fier omhoog, met de pluim in de top; we wanen ons groot en heerlijk. Het wordt niet beseft dat we slechts 'riet' zijn. Daarmee wordt onze vergankelijkheid getekend: een hol rietje!

Hier gaat het om het gekrookte riet, om een mens met een geknakt

leven. Daar ligt het werk Gods aan ten grondslag. Gekrookt! We zouden zeggen: waardeloos. We gebruiken riet om onze daken mee te bekleden, of om er rietmatten van te maken, tot beschutting en bescherming. Maar gekrookt en vertrapt riet? Dat is onbruikbaar, zowel voor het ene als voor het andere. Dat is voeding voor het vuur. Hoe kan Christus daar nu toch waarde aan hechten? Ach, Hij heeft oog voor Zijn eigen werk dat onder de handen Gods is.

Zij gaan leren wie ze zelf zijn en Wie Hij is.

Als de Heilige Geest Zich met een mens gaat bemoeien, dan worden ze geknakt. Hun hart wordt vernieuwd, hun wil wordt omgebogen. Dan heeft de wereld geen waarde meer, in die zin dat men er nog enige verwachting van heeft. Ze gaan inleven dat ze broos en vergankelijk zijn, en dat ze nergens meer voor deugen. In eigen waarneming worden ze onbruikbaar voor alle diensten, onbruikbaar voor God. Ze missen alle eigenschappen om God te eren en te verheerlijken. Dat is de doorleving van de doodstaat. Voor dezulken heeft Christus nu oog; voor dezulken klopt Zijn hart vol liefde. Hij neemt dat gekrookte riet in Zijn handen. Hij gaat hun leven verklaren. Hij geeft hun onderwijs in de genade Gods. Het wordt hun een wonder dat ze 's zondags onder het Woord mogen verkeren. Dat zijn geen mensen die het weten, maar die moeten geleerd worden. Voor diegenen wordt het een wonder dat hun leven verklaard wordt en dat ze meegenomen worden in de

heilgeheimen van het zalig worden. Zij gaan leren wie ze zelf zijn en Wie Hij is. Soms kan Hij Zich verbergen achter het Woord, terwijl ze onderwezen worden vanuit het Woord. Zij, met hun geknakte leven, hebben geen geloof om te geloven en geen hoop om te hopen. Wat is er van hen te verwachten? Toch zal Hij dat gekrookte riet niet verbreken, maar Hij zal hen met Zijn liefde en trouwe zorg omringen.

De Weg tot behoud

Ze gaan leren dat de zonde hun leven heeft aangetast, en dat alles om eigen schuld. Is het dan geen wonder als Hij gaat betonen dat Hij van hen afweet? Waar zij met hun geknakte leven onder God mogen vallen en niet anders verwachten dan van voor Gods aangezicht weggedaan te worden. Maar dan de gezegende arbeid van Hem, waar Hij hun de weg gaat wijzen. Hij is immers de Weg tot behoud. Hij gaat hun Zijn gerechtigheid verklaren waardoor zij bruikbaar kunnen zijn voor God. Waar Gods eer op de ziel gebonden en Hij bij God vandaan geschonken wordt. Hij zal hen niet verbreken. Hij heeft Zich laten breken, opdat gekrookte rieten hersteld zullen worden in Gods gunst en gemeenschap. Hij heeft pleisters van bloedgerechtigheid verworven, opdat ze niet verbroken maar geheeld zullen worden. Het zalig worden begint met een wonder en eindigt met een wonder, want dat volk blijft in zichzelf een gekrookt riet.

Weten we ervan geknakt te zijn in ons leven? Nee, dat is geen voorwaarde voor genade, maar het is de weg waarlangs een geknakt mens tot herstel wordt gebracht. Laten we onszelf onderzoeken of we met God te doen hebben gekregen en wat dat heeft uitgewerkt. Wat een eeuwig wonder dat er zulk een Christus is! ♦

Uit:
MEER DAN OVERWINNAARS
ds. G.H. Kersten
(uitg. De Banier, 1953).

Zou ik verhalen van... Barak?

Hebreeën 11:32

BARAK

Deze strijd moge God ons leren, als wij er nog vreemdelingen van zijn. Maar de Heere geve ook die oefening des geloofs. De in ons hart overgebleven Kanaänieten brenge Hij ten onder. Hij verplettere ze met al hun legerkrachten. Door het geloof verwaardige Hij ons telkens weer in Hem meer dan overwinnaar te worden. Die Kanaänieten kunnen ons wel met geweld onderdrukken, maar zullen niet altoos overheersen. Het ware geloof brengt ze ten onder. En eenmaal zal Gods volk voor altijd over hen heersen. Dan zal God ze eeuwig wegdoen. De onveranderlijke en getrouwe Jehova neige ons hart tot Zijn geboden en doe het ons tot een steeds groter wonder worden dat Zijn trouw door onze ontrouw niet te niet wordt gedaan. Uit genade, ja uit genade alleen zal Gods volk zalig worden, om Hem, de enige en drieënige God eeuwig te loven en te prijzen.

Zou ik verhalen van... Simson?

Hebreeën 11:32

SIMSON

Van Simson verhalen? Is Simson dan ook te rekenen onder de helden des geloofs? Het wordt al wonderlijker. Ja voorwaar, de genade Gods wordt te groter naarmate zij tegenover de diepere openbaring der zonde gesteld wordt. Helaas, Simsons leven loopt door schrikkelijke zonden heen. Zondige liefde tot een van de dochteren der Filistijnen heeft zijn hart vervuld. Hij begeert zich een vrouw van Timnath. Dat was in

► strijd met Gods gebod (Joz. 23:12, 13). En toch, 'dit was van de Heere'. God wil door de diepte der zonde heen Zijn raad uitvoeren. Maar dat neemt niet weg dat dit contact van Simson met de Filistijnen ongeoorloofd was en bleef.

Hij Die ook de zonde bestuurt, hoewel de Heilige en Rechtvaardige verre is van goddeloosheid, Hij zal door deze weg Simson tegenover de Filistijnen zetten. Er vallen dertig Filistijnen van Askalon. Hun gewaden zijn het loon van degenen die zijn raadsel hebben geraden. Hield Gideon driehonderd man ten strijde over, Simson neemt driehonderd vossen. Hij zendt ze in paren samengebonden met vijftig brandende fakkels het koren der vijanden in. Immers, men heeft zijn huisvrouw trouweloos aan een ander gegeven. De vrouw en haar vader worden door de Filistijnen met vuur verbrand. Daarmee heeft God de vereniging van Simson met de vijanden van het volk verhinderd.

Maar Simson komt bij een andere vrouw der Filistijnen, een hoer te Gaza! Kan een nazireeër Gods dieper zinken? Is er gruwelijker zonde dan wellust? Ook hier echter treedt Simson overwinnend op. Gaza's poorten draagt hij op de hoogte van de berg. Delila's schoot wordt echter zijn vernedering. De richter heeft de vrouw lief, die aan de beek Sorek woont. En hij verkoopt zich in haar hand, hoewel hij haar verraderlijke toelag kent en tot driemaal toe ervaren heeft. Deze vrouw schendt het nazireeërschap. De Filistijnen triomferen!

Vat in een oogopslag dit leven eens samen. Is er één woord ter verdediging van zo'n leven? Geen woord! God keurt de zonde niet goed, ook niet in Zijn volk, ook niet in Simson. Leert Gods getuigenis niet overal hoe zwaar de Heere de zonden van Zijn volk bezoekt? Zullen al Gods kinderen hun zonden en afwijkingen niet met bittere tranen bewenen? Maar dit zet hen niet buiten de genade! Verwerp Simson niet, want God heeft hem niet verworpen.

► wordt vervolgd

Een rij van verdachtmakingen

ds. G.J. van Aalst, Nieuw-Beijerland

In het tweede deel van het Besluit van de Dordtse Leerregels gaat het samenvattend om acht valse beschuldigingen aan het adres van de leer van verkiezing en verwerping zoals Dordt die belijdt:

- Ze is schadelijk voor de levenspraktijk: een mens is een stok of blok.
- Ze is er de oorzaak van dat ons zondige vlees lijdelijk gekoesterd wordt.
- Ze maakt dat God de oorzaak is van de zonde.
- Ze maakt de mensen zorgeloos en lijdelijk: als je verkoren bent, kom je er toch wel.
- Ze veroorzaakt dat de verworpenen kunnen doen en laten wat ze willen, maar als je verworpen bent, helpt het allemaal niets.
- Ze veroorzaakt een uiterst negatief Godsbeeld, alsof de Heere een willekeurige tiran zou zijn.
- Ze stelt dat de verwerping de oorzaak is van het ongeloof, precies zoals de verkiezing de oorzaak is van het geloof.
- Door deze leer worden de jongstervende kinderen onbarmhartig naar de hel verwezen.

Laten we met de Dordtse vaders goed vasthouden dat 'de Gereformeerde Kerken dit niet alleen niet belijden, maar ook van ganser harte met verfoeiing verwerpen'. Zo drukken ze het aan het einde van dit onderdeel vol verontwaardiging uit. Dit willen wij ook met dezelfde afschuw benadrukken. Het liefst zouden we dit gedeelte overslaan. We willen liever positief belijden, zeggen wat het wél is, zoals

Dordt dat in de Leerregels ook allereerst doet. Maar Dordt zegt hier ook dat ze die lastertaal afschuwelijk vindt en waarom ze dat vindt. En dan blijkt dit Besluit opeens heel actueel. Maar we moeten een keus maken. Daarom krijgen de zevende en achtste verdachtmaking wat meer aandacht. En de eerste zes vatten we in dit tweede artikel samen, om deze serie artikelen niet te lang te maken.

De lasteringen

'Laat je niets wijsmaken, mensen, die gereformeerde leer van Dordt maakt...'. En dan komen de lasteringen, over de leer van verkiezing en verwerping, en over de manier waarop deze leer wordt gepreekt. De remonstranten zeggen het zo: '... dat de leer der Gereformeerde Kerken van de predestinatie en de aanklevende hoofdstukken, door haar eigen aard en drijving de harten der mensen van alle Godvruchtigheid en godsdienst afleidt'.

Het eerste verwijt is dus: deze leer maakt de mens lijdelijk, een stok of een blok. Ze doet zo veel kwaad voor de levenspraktijk. Ze bevordert de gespletenheid van leer en leven. Ze maakt zondagschristenen en naamchristenen. Het tweede verwijt gaat hier op door, op een heel venijnige manier: De leer van verkiezing en verwerping is een satanisch middel, waardoor ons

vlees en de duivel rustig in het kwaad kunnen doorgaan. Want deze gereformeerde leer doet haar werk ten kwade toch wel. Deze leer van vrije genade wordt hier vergeleken met een kasteel, 'een burg des satans', van waaruit de duivel probeert voor alle mensen valstrikken te spannen om hen te vangen. De meeste mensen verwondt hij hierdoor. De satan doorschiet door middel van deze vreselijke leer van Dordt velen dodelijk, met pijlen van wanhoop of zorgeloosheid. Over deze beeldspraak moeten we goed nadenken. Wat men hier durft te zeggen! De gereformeerde leer is het machtscentrum van satan.

Van dit bastion maakt hij listig gebruik. Die leer is een middel in de hand van satan om wanhopig of onverschillig te maken. Deze leer veroorzaakt een vreselijk Godsbeeld. Door te verkiezen en te verwerpen is God Zelf de oorzaak van de zonde en alle kwaad. Hij is oneerlijk, een wrede tiran, die er een behagen in schept om mensen te veroordelen. Hij is een huichelaar, die niet meent wat Hij zegt en belooft. Op deze manier is het christendom te vergelijken met allerlei vormen van primitief of modern heidendom, stoïcijns

De leer is zuiver. De God Die Zich zo openbaart, is volmaakt en rechtvaardig. Maar wij?

of islamitisch. Het is vreselijk, om dit zo als derde lastering te verwoorden.

Verwerpelijke voorstelling

Het vierde verwijt blijft in deze lasterlijke lijn. Men heeft de werkelijke waarheid nooit verstaan en niet beleefd. Dan komen we tot zo'n verwerpelijke voorstelling van zaken: de verkorenen mogen leven zoals ze willen en er maar op los zondigen, want ze worden toch wel zalig. En ten vijfde, daarentegen al die arme verworpenen, die

kunnen doen wat ze willen, maar het helpt toch niet. Al zouden ze al de werken van Gods kinderen doen, het is allemaal tevergeefs.

De zesde lastering heeft weer betrekking op de 'zeer overvloedige Fontein van alle goed', zoals de Heere in artikel 1 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis genoemd wordt. Nee, zeggen de remonstranten, in jullie visie is Hij dat niet, maar is Hij een totaal willekeurige tiran. Want ongeacht alle zonden, Hij verkiest. En het grootste deel van de mensen heeft Hij voorbeschikt en geschapen om ze in de veroordelen te werpen. Zelfs het grootste deel der wereld. Wat een ontorende karikatuur wordt hier van de Heere gemaakt. Want, zó heeft Hij Zich toch niet in het beschreven Woord en het vleesgeworden Woord geopenbaard? De vraag is wel of wij, gereformeerde belijders, geen reden geven tot deze karikatuurvorming. Of wij door ons leven en ons voorbeeld geen aanleiding geven tot zulke vreselijke misverstanden.

De leer is zuiver. De God Die Zich zo openbaart, is volmaakt en rechtvaardig. Maar wij? ♦

► wordt vervolgd

Da Costa, Bijbel tegenover menselijk denken

W. Fieret, Leerdam

‘Een der grote ondernemingen van de zo hoog geroemde wijsbegeerte is ongetwijfeld de bestrijding en de uitroeiing van het zogenaamde bijgeloof geweest en het is tegen dit gevaarlijke gedrocht, dat haar volgelingen zich alom wapenen en de volkeren der aarde te wapen roepen’.

► Da Costa (1798-1860)

Met deze zin begon Isaac de Costa twee eeuwen geleden zijn bekend geworden strijdschrift "Bezwaren tegen de geest der eeuw". Met deze titel liet hij duidelijk zien dat de strijd die hij en zijn medestanders voerden van geestelijke aard was. Het ging hen die het zogenaamde bijgeloof bestreden niet om afgodendienst en dweperijen, nee, ze keerden zich tegen de Bijbelse waarheden zoals de Godheid van Christus, de erfzonde en de verzoening. In hun opvatting waren dat bijgelovigheden van geestdrijvers. Twee beginselen stonden lijnrecht tegenover elkaar: de op Goddelijke openbaring gebaseerde waarheid én de ideeën die hun oorsprong hadden in het - verduisterde - menselijke verstand.

Portugese Joden

De schrijver van dit boekje was Isaac da Costa. Hij werd in 1798 als zoon van een welgestelde Joodse koopman in Amsterdam geboren. Door het lezen van de Bijbel en de contacten met de bekende Willem Bilderdijk werd hij innerlijk geraakt door het

Christendom. Na een lange strijd leerde hij het ware geloof kennen. Hij mocht gelovig 'nedervallen voor Jezus de Nazarener, de Koning der Joden, als ook zijn Heere en zijn God'. Wat een omslag: vanuit een geslacht van Portugese Joden bekeerd tot het Christendom.

Abraham Capadose, een neef van Da Costa, mocht eveneens door genade het christelijke geloof aanvaarden. In oktober 1822 werden drie bekeerde Joden in Leiden gedoopt. Da Costa en zijn vrouw Hanna Belmonte en zijn neef Capadose. Groen van Prinsterer en Bilderdijk hoorden bij de getuigen van dit aangrijpende gebeuren. De overgang naar het Christendom had grote gevolgen. Da Costa's familie kon hem in deze weg niet volgen. Hoewel Da Costa nog jong was, had hij diep inzicht in de geestelijke strijd die gevoerd werd en waartegen Van der Groe al eerder zijn waarschuwend stem had laten horen. De begaafde advocaat Da Costa werd de spil van het Reveil: de christelijke reactie tegen de moderne denkbeelden vanuit de Verlichting. Het Reveil had een brede uitwaaierring, ook op maatschappelijk gebied. Dat blijkt al uit de onderwerpen die Da Costa in zijn "Bezwaren" aan de orde stelde. Hij liet zien dat veranderingen in het denken op godsdienstig gebied gevolgen hadden voor alle facetten van het leven, zoals zedelijkheid, verdraagzaamheid, schone kunsten, wetenschappen, de grondwet, het onderwijs, publieke opinie. Deze onderwerpen bekeek en beoordeelde hij in het licht van de Bijbel.

Aanklacht

Het geschrift was geen wetenschappelijke beschouwing van de tijdgeest, maar een felle aanklacht tegen en een aanval op het optimistische mens- en maatschappijbeeld van de vroege negentiende eeuw. Scherp bekritiseerde Da Costa de tijdgeest die steeds verder verwijderd raakte van God en Zijn Woord. Daarom was hij vervuld met grote zorg. In het hoofdstuk over de wetenschappen schreef hij: 'Wat wetenschap heeft

men niet trachten te misbruiken in deze eeuw ter bestrijding van Gods openbaring, Zijn geboden, Zijn bestaan? Men heeft de geologie bestudeerd om Mozes' verhaal van de schepping en van de zondvloed voor vals te verklaren, de sterrenkunde om het wonder van Jozua tegen te spreken'.

Publieke opinie

Het was voor Da Costa verontrustend om te zien dat de publieke opinie het richtsnoer was geworden voor het handelen van regeringen. Wat had de publieke opinie al niet veroorzaakt? Hij noemde een aantal Bijbelse voorbeelden: De publieke opinie bespote de rechtvaardige Noach. De publieke opinie in Sodom en Gomorra was aan de allerafschuwelijkste ontucht overgegeven. De publieke opinie had het de ouderwetse Lot zeer kwalijk genomen dat hij het voor zijn deur vergaderde volk weigerde om zijn gasten uit te leveren. Het was de publieke opinie die in Maria's gezegende Zoon de Zaligmaker en Messias van Israël weigerde te erkennen omdat Hij niet was gelijk zij Hem hebben wilden. De publieke opinie mist het gezag van de Bijbel. Hij is daarom veranderlijk en onvoorspelbaar. Het is de plicht om die publieke opinie vanuit de Bijbel te leiden in plaats van er door geleid te worden. Met geoorloofde middelen moet die God-loze bestreden worden. Zijn toon wordt scherp: 'Ge moogt niet dulden dat een hoop ellendige broodschrijvers ongestraft en ongehinderd met alles wat goed en heilig en recht is de spot drijft'.

Woedende reactie

Zijn in korte tijd geschreven boekje riep veel verontwaardiging en woede op. Velen zagen Da Costa als een gevaar voor de staat. Hij werd zelfs enige tijd door de politie gevolgd. Zijn pleidooi om zich te laten leiden door het Woord van God werd hem niet in dank afgenomen. Integendeel. Hij ervoer dat de onverdraagzaamheid van de zogenaamde verdraagzamen groot was. Een boekje met een (helaas) actuele inhoud! ♦

► wordt vervolgd

Het getuigenis van de blindgeborene

ds. C.A. van Dieren, Uddel

Zij brachten hem tot de farizeeën, hem namelijk die tevoren blind geweest was.

Johannes 9 vers 13-15

Christus is niet op de aarde gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard. Dat blijkt als geestelijk blinden ziende en geestelijk doden levend gemaakt worden. Zulken worden in de strijd van de Kerk Gods gezet. Ook de blindgeborene ondervindt beproeving en strijd. We hoorden hoe de man uit de volheid van zijn gemoed een eerlijk getuigenis geeft. Hoe is dat met u? Kunt u ook vertellen wat God aan uw ziel gedaan heeft? Of wordt het angstig stil als het over het werk van God gaat?

De burens en bekenden hebben het antwoord van de blindgeborene gehoord. Hij weet niet waar Jezus is. Wat moeten ze nu toch van dat antwoord denken. Daar hebben ze wel licht en onderwijs voor nodig. Zoeken ze die bij Jezus? Helaas nee. Ze hebben hun eigen uitleggers en leraars. Er staat: 'Zij brachten hem tot de farizeeën.' Dat was op zich niet verkeerd. De Heere had het zelfs in Deuteronomium 17 geboden. Maar wat waren het voor leidlieden? Jezus zegt van hen dat ze blind zijn. Hoe kan dan een blinde de blinde leiden? Ze zullen beiden in de gracht vallen en omkomen. Wat is het aangrijpend als de kerk aan zulke leidlieden overgegeven wordt. Kent u zulke blinde farizeeën? Ja precies, dezelfde blindheid is ook in ons bestaan te vinden. Wie is er bekwaam om onderwijs te geven? We mogen wel smeken om het onmisbare Licht van Gods Geest.

Dat de burens en bekenden de blind-

geborene naar de farizeeën brengen, heeft volgens veel uitleggers tot doel het werk van Jezus teniet te doen. 'Uit ondankbaarheid jegens God, uit nijdigheid jegens de blindgeborene en uit pluimstrijkerij voor de farizeeën', zegt een van de oudvaders. De mensen proberen bij hun geestelijke leiders in het gevlug te komen. Ze kiezen partij en zoeken rust en vrede. Weet u welke mensen die burens en bekenden zijn? Dat zijn mensen die wel bekeerd willen worden, maar het moet niet teveel moeite of strijd opleveren. Ze moeten er hun naam niet mee verliezen. Wat komt dat bekend voor! Wie wil er nu strijd? Wie wil er om Jezus' wil smaadheid lijden? Een dienstknecht is echter niet meerder dan zijn heer. Zonder strijd zal het niet kunnen. Weet u hoe het straks met de blindgeborene zal gaan? Die raakt alles kwijt, zelfs zijn vader en zijn moeder. Voor hem zal echter overblijven: 'Maar de HEERE zal mij aan nemen.' Wat is er nu beter: Een valse vrede en een rustig, godsdienstig leven buiten God, buiten de Zaligmaker? Óf in de strijd terecht komen en dan om Zijnentwil alles verliezen, maar de zaligheid, ja de Zaligmaker Zelf gewinnen?

Vragen:

1. Wat brengt een schriftuurlijke prediking met zich mee? Herkent u dat?
2. Wat is zo aangrijpend aan deze uitdrukking: Kan een blinde een blinde leiden?
3. Waar werkt de Heere op aan in het leven van Zijn kinderen?

Christus' alarm bij rampen!

ds. P.C. Vlot, Krabbendijke

Vol verbijstering en ontzetting volgen we de berichten en zien we de beelden die ons bereiken vanuit Turkije en Syrië. De aarde beefde! Duizenden mensen, jong en oud, zijn letterlijk bedolven en begraven onder stenen en puin.

► ... maar indien gij u niet bekeert, zo zult gij allen insgelijks vergaan.

Lukas 13:5b

Zó volgt ramp op ramp in deze wereld. Sinds de eerste én grootste wereldramp, de val van de mens, beschreven in Genesis 3, is dát het heersende wereldbeeld. Neem daarbij de tragedies in ons persoonlijk leven, maar ook de geestelijke crises waar deze wereld in gedompeld is. Al deze rampen kunnen ons bang maken, kunnen ons doen vragen naar het bestaan van God. Waarom toch? In de stroom van al dit aangrijpende nieuws heeft Christus een boodschap voor ons. Het is een alarm van de Zaligmaker!

► In Turkije en Syrië beefde de aarde.

De aansporing in het alarm

'Bekeert u'. Zó spreekt Christus. De aanleiding vormen een tweetal tragedies. De eerste is een gewelddadige ingreep van de oproerpolitie. Pilatus heeft hen naar het tempelcomplex gezonden om daar een groep 'Galileeërs', af te straffen. Wat zij op hun geweten hadden, is niet bekend. Het lijkt wel een barbaarse daad van Pilatus om zo in koelen bloede deze mannen neer te slaan. Het tweede voorval vertelt Christus Zelf. In vers 4 lezen we van een ernstig incident. De toren van Silóam stortte in en achttien mensenlevens werden weggerukt uit dit leven. Achter die achttien namen gingen bloedverwanten schuil. Van het ene op het andere moment werden ze weggerukt. Dit is óók het gevaar waarin u verkeert: uw leven hangt aan een zijden draad! Waarom die toren omviel, is niet duidelijk. Misschien beefde de aarde wel... Christus gaat deze nieuwsitems gebruiken om te onderwijzen, ja, om alarm te slaan! Hij roept op tot bekering. Dat is noodzakelijk én mogelijk! Hoe dan? Kom tot inkeer en smee om het overtuigende werk van de Geest van Christus en rust niet voordat u bij die Zaligmaker bent!

De dreiging bij dit alarm

'... zo zult gij allen insgelijks vergaan', zo merkt Christus op tegen de brenners van het nieuws. U staat op het punt om weggevaagd te worden als u

onbekeerd blijft. Wat u nu gezien hebt, dat staat u óók te gebeuren.

'Allen', zegt de Alwetende. Deze nieuwsbrenners hebben het nieuws gelezen en gedacht: 'Dit zullen we Jezus laten weten; ons overkomt dit niet'. Zij trekken een conclusie: wat deze slachtoffers is overkomen, komt natuurlijk door bijzondere zonden. Zo dachten de vrienden van Job ook. Met deze retorische vraag geeft Christus het antwoord: nee! En daarmee stelt hij de slachtoffers op één lijn met de nieuwsbrenners. Ja, deze slachtoffers zijn zondaars. Maar nieuwsbrenners, dat bent ú ook! Christus plaatst deze nieuwsbrenners van neutraal terrein op schuldig terrein! Wat er gebeurd is, dat is ook úw schuld en komt ook door úw zonde!

Wat kunnen wij toch neutraal het nieuws lezen! Het blijft zó buiten ons. Maar de les van Christus is: ú bent veroorzaker van al deze rampen! Als de Heilige Geest me hieraan ontdekt, dan krijg ik te zien wat een bloed er aan mijn handen kleeft! O God, verzoen toch mijn zware schuld, want wat hebben deze schapen gedaan!

O, leer toch van de ramp in Turkije en Syrië! God toonde iets van Zijn onbegrensde almacht door de aarde te doen schudden. Huizen zakten als kaartenhuizen in elkaar. Zielen werden op het alleronverwachts voor Gods rechterstoel gedaagd. Wilt u dat liever níet horen? O, Christus preekt het hier juist met veel liefde, om u tot inkeer te brengen, om u tot stilstand te brengen, zodat we onze levensgevaarlijke toestand zouden zien. Wat is dan nodig? Bekering, zo zegt Christus! Het is als een alarmstoot te midden van alle rampen en onheilen die de mens overvallen! Christus houdt Zich hier niet bezig met de waarom-vraag. Maar Hij dringt aan: o, dat wij zó de rampen zouden bezien. Haast u toch en spoed u toch! Bekering is noodzakelijk én mogelijk. Daar spreekt heel het Lukas-evangelie van: de Zoon des mensen zoekt wat verloren is. Hij Die Zijn kostbaar bloed zal vergieten, opdat er bekering zou volgen én dat is niet onzeker! Nieuwsvolgers: beluister toch het alarm van Christus: Bekeert u, want anders zult gij insgelijks vergaan! ♦

Verzoening door voldoening

ds. J.M.D. de Heer, Middelburg

De meeste en grootste dwalingen gaan over de kernzaken van Gods Woord. Zo is er in de Vroege Kerk eeuwen strijd gevoerd voor de zuivere leer van de Drie-eenheid. Ook rond de verzoening zijn vele dwalingen ontstaan. Verzoening door voldoening blijkt een aanstoot te zijn voor... ons zondige hart.

Het nieuwe deel over de verzoening in de reeks *Semper Reformanda* behandelt ook dwalingen rond de verzoening. In het vierde hoofdstuk van "Verzoening door voldoening" trekt een aantal theologen langs die bezwaar aantekenden tegen de Bijbelse leer van verzoening door voldoening. Ook in ons land zijn hierover intense discussies gevoerd. Aan de orde komen de moderne theologen P. Smits, H. Wiersinga en C.J. den Heyer, maar ook het boek van de publicist Reinier Sonneveld "Het vergeten evangelie". Geruchtmakende uitspraken van hen leidden tot langdurige procedures tijdens kerkelijke vergaderingen.

Het blijkt dat de bezwaren van moderne theologen tegen de klassieke leer van de verzoening ingebed zijn in hun hele leven en denken. Er groeide een innerlijk verzet tegen de Bijbelse leer dat een Ander betaalt voor de zonde. Ook wordt uit de geschriften van het genoemde drietal duidelijk dat andere inzichten over verzoening steeds ingrijpender gevolgen hadden. Dit hangt samen met de acceptatie van het historisch-kritisch schriftonderzoek.

De drie theologen hielden slechts een dunne geloofsleer over. Daardoor voelden anderen zich geroepen om de klassieke leer te verdedigen. De houding van de protestantse kerken zelf was doorgaans nogal aarzelend.

Hoofdstuk 4 van "Verzoening door

voldoening" laat zien dat verzoening nauw samenhangt met het spreken over God en Zijn deugden, over Christus, Zijn naturen en Borgwerk, alsmede met het spreken over de mens. Dat betekent dat de leer van de verzoening een kernzaak is in het christelijk geloof. Daarom zou de uitspraak gedaan kunnen worden: 'Zeg mij wat uw verzoeningsleer is en ik zal zeggen wat uw geloofsleer is'.

De slotsom van dit hoofdstuk is dat verzoening door voldoening een wezenlijk onderdeel van de prediking dient te zijn. Dat vraagt ook om een persoonlijke doorleving ervan, zowel door de prediker als door de hoorder. Trefzeker schreef Guido de Brès in artikel 20 van de NGB over de kern van de leer van de verzoening: 'Wij geloven, dat God, Die volkomen barmhartig en rechtvaardig is, Zijn Zoon gezonden heeft, om aan te nemen de natuur, in dewelke de ongehoorzaamheid begaan was, om in haar te voldoen en te dragen de straf der zonden door Zijn zeer bitter lijden en sterven'. Deze leer biedt een rijke troost voor het hart dat door schuldbesef getroffen en verslagen is.

Algemene verzoening

Het zesde hoofdstuk van het boek stelt de reikwijdte van de verzoening aan de orde. Voor wie stierf de Heere Jezus aan het kruis? Reeds in de Vroege Kerk (Origenes) kwam de gedachte van de alverzoening op. Die uitdrukking houdt in dat alle

mensen zalig worden. Deze leer is bepaald niet uitgestorven! Alverzoening wordt vaak gefundeerd in Gods liefde. Deze liefde lijkt andere eigenschappen zoals heiligheid en rechtvaardigheid te verzwelgen. De eenheid van Gods eigenschappen staat zo onder on-Bijbelse druk. Bekender is de leer van de algemene verzoening. Dat wil zeggen dat Christus met Zijn offer alle mensen bedoelde te redden. Tegenover deze leer hangen wij de particuliere verzoening aan: de Heere Jezus bracht Zijn offer voor de uitverkorenen. In Nederland is de leer van de algemene verzoening vooral bekend geworden door de remonstrantse twisten, die leidden tot de Synode van Dordrecht. In de evangelische beweging is algemene verzoening heel gangbaar.

Genoegzaam

De discussie rond de reikwijdte van Christus' offer is er al vele eeuwen. Uit de Middeleeuwen dateert de onderscheiding tussen de genoegzaamheid en de krachtadigheid van dit offer. Deze onderscheiding werkte eeuwenlang door en kreeg een plaats in de Dordtse Leerregels. Met name tegenover afwijkende meningen werd de reikwijdte van Christus' offer ook preciezer verwoord. Dit belette de theologen tijdens de Synode van Dordrecht niet om ruim te spreken over Christus' zoenbloed.

De leer van de particuliere verzoening zette een stempel op de Statenbijbel en de gereformeerde theologie na Dordt. Maar ook kwamen er tussenvormen tussen algemene en particuliere verzoening voor. Deze stonden dan ook onder gereformeerde kritiek. De leer van de particuliere verzoening hangt, net als die van verzoening door voldoening samen met tal van onderwerpen in de geloofsleer en met name de leer aangaande de drie Goddelijke Personen. Ook in de leer aangaande de verlossing en in de prediking verandert veel als de algemene verzoening wordt aangehangen. Dordt 1618-1619 is daarom nog altijd actueel. De particuliere verzoening leert een zekerheid van zaligheid die vast ligt in God Drie-enig. Dat geeft troost aan het aangevochten hart. ♦

► wordt vervolgd

N.a.v. "Verzoening door voldoening. Een theologische verkenning".

‘Chauffeur, dit is een broertje van me...’

L. Vogelaar, Scherpenzeel

De gemeente in Colijnsplaat was klein. Bij ledenvergaderingen stonden er vaak nog geen twintig namen op de ‘percenciellijst’: mannen als De Wilde, Verburg, Rooze, Sinke, Bruijnzeel, Flipse, Karman, Nelis, Versluis, Sies, Maarsman en Bout.

Meestal was er leesdienst. In de periode 1932-1936 kwam ds. M. Hofman voor twee zondagen en twee weekdiensten naar Colijnsplaat.

Op 9 augustus 1933 werd zijn jongste dochter geboren. Twee dagen later noteerde de scriba van Krabbendijke: ‘De Voorz. deelt de Kerkeraad mede, dat de uitgeschreven vacaturebeurt naar Colijnsplaat vanwege huiselijke omstandigheden zoo de Heere wil is verdaagd tot zondag 20 Augustus’.

Op dankdag 1931 werd in Colijnsplaat een tweede diaken bevestigd: N. Breure. Jarenlang had de verkiezing van ambtsdragers plaats op Eerste Kerstdag. De gemeente had acht ouderlingen: J. Tazelaar, zijn oudere broer P.J. Tazelaar, K. Noels, G. Franke, A. van der Wekken, D. van Gilst, C. Nijse en zijn oudere broer M. Nijse. Er dienden tien diakenen: J.J. de Krijger, N. Breure, K. Noels, D. van Gilst, J. Breure, C. Nijse, L.A. de Waal, C. Quist, H.J. Mol en M. Nijse. Aanvankelijk leidde ouderling J. Tazelaar 's zondags alle drie de leesdiensten. Hij was enkele keren ernstig ziek, maar zijn overlijden op 3 augustus 1939 kwam plotseling. Een bidder weggenomen, noteerde de scriba. Het gemis werd gevoeld.

Voor de deur

Toen ouderling K. Noels in januari 1947 naar het Gelderse Ellecom verhuisde, liet hij de catechismus-verklaring van Beukelman achter als aandenken en hij schonk ook een

boekenrek. Daarna was hij ouderling in Arnhem en op de evangelisatiepost in Alkmaar en tussentijds oefenaar in een vrije gemeente.

Zijn opvolger in Colijnsplaat was A. van der Wekken, die jarenlang als ambtsdrager had gediend in Zierikzee: als diaken in de Oud Gereformeerde

► Het kerkje van Colijnsplaat

► Diaken Joh. Breure

Gemeente en als ouderling in de Gereformeerde Gemeente.

In het kerkje van Colijnsplaat was het middenvak (zeven plaatsen per bank) voor de vrouwen. De mannen zaten in de zijbankjes (drie plaatsen). Ds. F. Mallan vertelde dat hij er als student eens zou voorgaan. Op het station in Goes zag hij ds. J. Fraanje. Die zei tegen de buschauffeur: ‘Chauffeur, dit is een broertje van me, die moet in Colijnsplaat biddag gaan houden, dus wil je die bij Breure voor de deur afzetten? Dan hoeft hij niet te zoeken’. ‘Komt in orde, hoor, dominee’. ‘Daar zat ik. Wat kreeg ik een kleur!’ vertelde ds. Mallan later.

Lege plaatsen

In 1946 overleed ouderling G. Franke (64 jaar), in 1951 diaken N. Breure (eveneens 64), in 1952 ouderling P.J. Tazelaar (81) en in 1953 ouderling A. van der Wekken (82).

Enkele keren bracht de gemeente een beroep uit, ook wel samen met andere gemeenten op het eiland.

Er waren nooit meer dan twee ouderlingen, en soms was er niet één. Toen ouderling Van der Wekken 81 jaar was, las hij nog driemaal per zondag een preek, maar toen stelde hij voor een ouderling van Kortgene te vragen voor de middagdienst. Al snel kon hij helemaal niet meer voorgaan. Toen werd diaken D. van Gilst ouderling.

In de uitvoerige notulen is te lezen dat de gemeente in 1947 een eigen bibliotheek begon. Op 26 april 1951 werd voor het eerst een orgel in gebruik genomen. Ds. F.J. Dieleman ging in deze dienst voor en leidde na afloop een ledenvergadering. Daar werd besloten over te stappen op de psalmberijming van 1773. Dat was een voorstel van Joh. Breure: hij vond het voor de kinderen lastig dat ze op de protestants-christelijke school ‘1773’ moesten zingen en in de kerk uit de berijming van Datheen.

De 14-jarige N.J. Breure werd in oktober 1952 organist en dat bleef hij tot de opheffing van de gemeente in 1989. Toen hij rond 1958 in militaire dienst was, verving zijn zus hem.

Ze kregen elk jaar een boek voor hun inzet. Voor het leren orgelspelen had de gemeente nog een tweede orgel aangeschaft. Dit ‘leerorgel’ stond bij een gemeentelid thuis. ♦

► wordt vervolgd

Daad en Woord

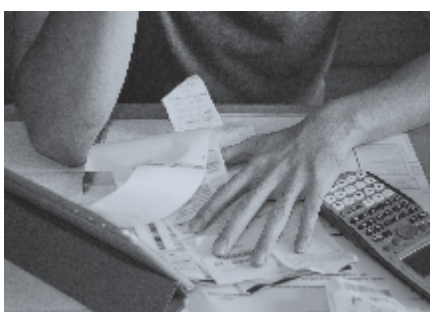
C.S.L. Janse, Apeldoorn

Door de sterk gestegen prijzen zijn de laatste tijd meer huishoudens in financiële problemen geraakt. Ook voordien hadden tal van mensen moeite om rond te komen. De hoge energieprijzen worden gedeeltelijk door de overheid gecompenseerd, maar dat neemt niet alle problemen weg.

Geen wonder dat meer dan voorheen de vraag op tafel komt op welke manier diaconieën hier de helpende hand kunnen bieden. Zo vroeg minister Schouten, die armoedebestrijding in haar portefeuille heeft, de kerken uitdrukkelijk om de overheid daarbij te helpen.

Diaconale hulpverlening

Voor de kerk is ondersteuning van hulpbehoevenden vanouds een wezenlijke taak. In het Bijbelboek Handelingen lezen we over de instelling van het diakenambt. In het verleden lag de armenzorg in Nederland zelfs voor een groot deel bij de kerken. Ieder kerkgenootschap werd geacht zelf te zorgen voor de armen in zijn midden. Vandaar dat in de tijd van de Afscheiding als argument tegen de erkenning van de afgescheiden kerken werd aangevoerd dat die veel kleine luyden en nauwelijks welgestelden onder hun leden telden. Hoe zouden zij dan in staat zijn om hun eigen armen de nodige ondersteuning te bieden? In de loop van de vorige eeuw zijn steeds meer vormen van financiële ondersteuning van de kerk naar de overheid verschoven. Sluitstuk daarbij was de Algemene Bijstandswet die in 1965 werd ingevoerd. Die ontwikkeling riep allerlei principiële vragen op, niet alleen in onze kring maar bijvoorbeeld ook bij de vrijgemaakten. Werd de diaconale taak van de kerk hierdoor niet drastisch uitgehold? Nu was de geschiedenis van de diaconale hulpverlening niet altijd even verheffend. De kerkelijke bedeling was vaak erg karig. Daarbij moeten we wel bedenken dat het welvaartsniveau

► Meer dan voorheen wordt de vraag gesteld op welke manier de diaconie de helpende hand kan bieden.

destijds veel lager lag dan tegenwoordig. Er was gewoon veel minder geld beschikbaar om uit te delen.

Goed doen aan allen

Inmiddels worden in onze maatschappij door de overheid allerlei uitkeringen en toeslagen uitbetaald aan mensen die het niet zo breed hebben. Maar dat gaat weleens fout en er blijven allerlei knelpunten over die overheidsinstanties vaak moeilijk kunnen oplossen. Kerken staan veelal dichter bij de mensen dan het ambtelijk apparaat dat de overheid ter beschikking heeft.

Wie tot een kerkelijke gemeente behoort, maakt daardoor deel uit van een sociaal netwerk waarop hij of zij in bijzondere omstandigheden een beroep kan doen. Kerkleden steken relatief veel tijd in vrijwilligerswerk en geven meer geld weg dan anderen. Daar hoeft je niet voortdurend mee te koop te lopen, maar het kan geen kwaad dat men zich daar in onze seculiere maatschappij van bewust is. Zeker in onze tijd heeft de diaconie

wel degelijk een taak. Zowel wat betreft de hulpverlening in eigen kring als daarbuiten. Een bekende Bijbeltekst zegt: 'Laat ons goed doen aan allen, maar meest aan de huisgenoten des geloofs' (Gal. 6:10). Die prioriteitsvolgorde mag en moet er zijn, maar onze verantwoordelijkheid dient zich ook uit te strekken tot anderen die hulp nodig hebben. Zelfs in landen ver weg. Denk aan de activiteiten van ons Deputaatschap tot hulpverlening in Bijzondere Noden.

Bij elkaar houden

Daarbij is het altijd wel nodig om de daad en het Woord bij elkaar te houden. In het bevestigingsformulier staat dat de diakenen niet kunnen volstaan met 'de uiterlijke gift' maar dat zij ook moeten komen 'met troostelijke redenen uit het Woord van God'. In bepaalde kerkelijke kringen wordt bij allerlei hulpverleningsacties graag beklemtoond dat het er niet om gaat om zieltjes te winnen. Alsof dat iets ergs zou zijn! Voor een kerk die zich gebonden weet aan het Woord van God is neutrale hulpverlening toch niet genoeg.

Zo'n kerk weet dat de mens een lichaam heeft dat voedsel, kleding, onderdak en wellicht ook medische zorg vereist. Die weet dat de mens sociale contacten en ondersteuning nodig heeft, zeker in moeilijke situaties. Maar een mens heeft ook een ziel voor de eeuwigheid. Ziel verloren is al verloren.

Soup, soap and salvation (soep, zeep en heil) was het uitgangspunt van William Booth, de oprichter van het Leger des Heils. Daad en Woord waren bij hem nauw aan elkaar verbonden, al ging het om een uitgesproken arminiaanse theologie. In de loop der jaren is die band bij het Leger des Heils duidelijk minder geworden. Helaas zijn ook allerlei andere op hulpverlening gerichte instellingen en organisaties met een christelijk karakter geleidelijk aan geseculariseerd. In de praktijk van het dagelijks werk blijkt weinig meer van hun identiteit.

Het is niet eenvoudig om mensen, ook hulpbehoevende mensen, die 'geen deel dan in dit leven wachten' te confronteren met de eeuwigheid. Maar het is wel noodzakelijk. ♦

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

te Aalst,
ds. J. van Laar te Barneveld-Zuid;
te Brakel,
ds. G. van Manen te Elspeet;
te Lelystad,
ds. W.A. Zondag te Dordrecht;
te Nieuwdorp,
ds. H.J. Agteresch te Werkendam.

BEDANKT

voor Doetinchem,
ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk;
voor Waupun (Wisconsin, VS),
ds. C. Sonneveld te Alblasserdam.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS ROTTERDAM 13 JANUARI 2023

Ds. G.J. Baan opent namens de roepende kerk op de gebruikelijke wijze de vergadering en spreekt hartelijke woorden bij rouw, afscheid en jubilea. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. G.J. Baan; assessor G. van Breugel; quaestor M.J. de Vries; scribe L. de Raaf. Ouderling K. Bel wordt als adviseur benoemd bij afwezigheid van ds. M. Joosse.

Naar de Particuliere Synode Zuidwest worden de volgende afgevaardigden gekozen, als primi: ds. G.J. Baan, ds. J.M.D. de Heer en ds. M. Joosse, en de ouderlingen B. Agteresch, M. Bal, K. Bel en L. de Raaf.

L.M. van den Hil is benoemd tot classisdiaken, diaken A.J. Bax tot secundus. Na het vertrek van C. Moree wordt R. van der Elst van Capelle-West benoemd in de Classicale Evangelisatie Commissie. E. van der Elst van Capelle-Middelwatering heeft het secretariaat van deze commissie overgenomen.

De consulentschappen worden opnieuw vastgesteld door de overkomst van ds. H. van der Heiden naar Capelle-Middelwatering en ds. J.M.D. de Heer naar Rotterdam-IJsselmonde. De predikanten die vanuit de naburige classes hulp hebben geboden zullen hartelijk worden bedankt.

Er wordt een terugkoppeling gegeven van gesprekken die gevoerd zijn met Cedrah en de Raad van Bestuur van

het Driestar-Wartburg college. Er wordt kennis genomen van jaarverslagen van De Vluchtheuvel, In de Gouwstraat en Cedrah, waarover enkele aanvullende vragen worden gesteld. Er zijn schriftelijke vragen gesteld over de samenwerking op het terrein van evangelisatie door een van de classisgemeenten met betrekking tot het inloophuis ZuidRijk. Besloten wordt dat er een vervolgesprek wordt gepland. Evangelist M. Rozema geeft een impressie van zijn eerste ervaringen met het werk in de Gouwstraat. De classis neemt afscheid van K. Bel, die na bijna 25 jaar zijn taak als classisscribe heeft overgedragen. De preses spreekt hem hartelijk toe en bedankt hem voor het vele werk en zijn sturing op de achtergrond. Ouderling G. van Breugel beëindigt de vergadering met gebed.

L. de Raaf, scribe

VERSLAG VERGADERING CLASSIS AMSTERDAM 25 JANUARI 2023

Namens de roepende kerk van Westzaan opent ds. P. Mulder de vergadering. Hij deelt mee dat ds. G. Heijkamp is verhinderd. In zijn openingswoord staat ds. Mulder stil bij de geschiedenis uit Lukas 4. De tien gemeenten zijn wettig vertegenwoordigd door één predikant, zestien ouderlingen en twee diakenen. Aan de diakenen wordt keurstem verleend. Het moderamen wordt als volgt vastgesteld: ds. P. Mulder, preses; G. Hoogendoorn, assessor; J.W. van Dijke, quaestor; A. Lindhout, scribe.

De notulen van de vergadering van 24 september 2022 worden onveranderd goedgekeurd. In het jaarrapport van Cedrah valt op dat er zorgen zijn met betrekking tot het benoemingsbeleid, gezien de personeelsschaarste op de arbeidsmarkt. Nodig is aandacht te vragen door de ambtsdragers voor (de opleiding tot) verzorgenden (en onderwijsgeven). Vanuit de Classicale Evangelisatie Commissie (CEC) worden enkele mededelingen gedaan: de leesdiensten in Alkmaar worden nu wekelijks verzorgd door de moedergemeente Lisse en met behulp van enkele classisgemeenten. Ook heeft er visitatie plaatsgevonden in Alkmaar door (leden van) het deputaatschap

Evangelisatie Geref. Gemeenten (EVGG), de CEC en de moedergemeente Lisse. Enkele leden van de CEC traden terug, maar zijn inmiddels opgevolgd door nieuwe broeders. Vanuit de vergadering wordt geïnformeerd naar de aanpassing van het gebouw in Alkmaar, een door EVGG goedgekeurde verbouwing. Bij de CEC en bij de classis leven wat vragen omtrent de gang van zaken.

M. Vos is blij met het toegenomen aantal vrijwilligers bij Simon de Looier in Amsterdam.

Naar de Particuliere Synode Noordwest (donderdag 25 mei te Moerkapelle) worden de volgende ambtsdragers afgevaardigd. Als primi: ds. P. Mulder en de ouderlingen J.W. van Dijke, B.J. Grisnich, G. Hoogendoorn, S. Kooiman, A. Lindhout, L.C. Waardenburg en A.M. Weststrate.

Bij de rondvraag stelt ds. Mulder, mede namens ds. G. Heijkamp, voor de vertrokken classisdiaken J.J. Bos, die verhuist is, te doen opvolgen door H.J. Everse uit Opperdoes. De classis gaat daarmee akkoord. Ook meldt hij dat de predikanten H. van der Heiden en M. Joosse met toestemming van de classis Barneveld in onze classis hulpdiensten hebben verricht. Zij vertrokken/vertrekken echter naar gemeenten in de classis Rotterdam. Aan de classis Barneveld zal gevraagd worden opnieuw twee predikanten te benoemen.

De roepende kerk voor de vergadering van (eventueel) zaterdag 8 juli, of van zaterdag 23 september is Amsterdam. Op verzoek van de preses sluit ouderling G. Hoogendoorn van de roepende kerk de vergadering.

A. Lindhout, scribe

WIJZIGINGEN KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 150: het nieuwe telefoonnummer van T.C. van der Linden, koster van de gemeente in Brakel, is 06-54754671.

Blz. 209: scribe van de gemeente te Kootwijkerbroek is nu: M. Schouten, Houtbeekweg 10, 3776 LZ Stroe; tel. 06-51062293.

Blz. 318: de volledige adresgegevens van ds. Zippro zijn: ds. J.B. Zippro, Anataas 15, 2719 GK Zoetermeer; tel. 079-7851072, e-mail predikant@ggzoetermeer.nl

Berichten

NOODHULP TURKIJE EN SYRIË

De aardbevingen in Turkije en Syrië hebben gezorgd voor duizenden doden en nog veel meer mensen zijn ontheemd en verdreven. Ze worden opgevangen in kelders, zaaltjes en kerken. Onze contactpersonen in de regio bieden hulp in de vorm van voedsel, dekens, hygiënemiddelen en onderdak. Helpt u deze mensen met een gift? En wilt u bidden voor de vele, vele slachtoffers in deze ellendige omstandigheden? Meer details op bijzonderenoden.nl/aardbeving-turkije.

**Deputaatschap tot hulpverlening
in Bijzondere Noden**

geloven'. Leiding: ds. A. Verschuure. Graag aanmelden vóór 13 februari bij mevr. P. Emens, tel. 06-27345955 of per mail: vrouwenverenigingmartha@gergemnunspeet.nl

SAMENZANGREIS VLAANDEREN

Van maandag 12 t/m vrijdag 16 juni is er een samenzangreis naar Vlaanderen. De reis staat in het teken van de Eerste Wereldoorlog en de Nederlandse Geloofsbelijdenis (Guido de Brès). Collecten tijdens de reis zijn voor JBGG en Oekraïne (Bijzondere Noden en deputaatschap Israël). Reisleider: ds. J. van Rijswijk, organist: Peter Wildeman. Meer informatie en opgeven via www.zang-reizen.nl

OPROEP OUDLEDENKOOR

Ben je in de afgelopen dertig jaar lid geweest van jongerenkoor Heman uit Capelle a/d IJssel? Dan zouden wij het fijn vinden als je meezingt in ons oudledenkoor. We repeteren op 11 en 25 april, 16 en 30 mei en 13 juni in de Elimkerk te Capelle aan den IJssel. Op 17 juni is er

een jubileumconcert in Gouda. Aanmelden via www.jkheman.nl

VERKOPING IN NAALDWIJK

De zendingscommissie, de evangelisatiecommissie en de vrouwenvereniging in Naaldwijk houden op zaterdag 25 februari (11.00-15.00 uur) een verkoping t.b.v. van zending, evangelisatie en vakantie-weeken voor mensen met een beperking. Locatie: Lange Kruisweg 68 te Maasdijk.

ZANGAVONDEN

Almkerk - Herv. kerk, zat. 18 febr., 15.30 uur, muziekgroep Bethelklanken, vocaal ensemble Werkendam en Oekraïense muziekgroep, meditatie evang. H.J. van den Boogaart; collecte voor post in Tilburg; toegang vrij.

Elspeet - Hersteld Herv. Kerk, zat. 25 febr., 19.00 uur, psalmzangavond met bovenstemgroepen uit Barneveld en Elspeet, spreker ds. J. Beens; collecte Bijbelverspreiding.

Zaltbommel - Maartenskerk, vr. 24 febr., 20 uur, samenzangavond, leiding ds. G. Pater, Pieter Heykoop, orgel; toegang vrij.

REGIOAVOND VROUWENBOND

De Vrouwenbond Gereformeerde Gemeenten houdt op 22 februari (19.30 uur) een regioavond in de kerk van de Geref. Gemeente in Nunspeet (Brinkersweg). Parkeren kan bij P-plaats 'Swene van Brieneland' en in de wijk rond de kerk. Ds. A. Schot spreekt over 'Het verschil tussen geloof en

Kerkdiensten

ZONDAG 19 FEBRUARI 2023

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; **Aalst** 14.30 uur ds. H. Hofman; **Alphen aan den Rijn** 14.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Amersfoort** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Amsterdam** 17.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Apeldoorn** 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 17.00 uur ds. R. Kattenberg; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Beekbergen** 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 15.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **Berkenwoude** 10.00 en 19.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **Bodegraven** 10.00 en 18.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; **Borssele** 9.30 en 18.00 uur stud. J.M. Evers en 14.00 uur stud. J. Janse; **Brakel** 10.00 uur ds. H. Hofman

en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 uur ds. M. Blok en 19.00 uur ds. J.B. Zippro; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 uur ds. W.A. Zondag en 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 19.00 uur ds. M. Joosse; **Den Haag-Scheveningen** 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Den Helder** 10.00 en 15.00 uur stud. A.E. Brijder; **Deventer** 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Dinteloord** 18.30 uur ds. P.C. Vlot; **Dirksland** 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; **Doetinchem** 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schreuder; **Dordrecht** 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Ede** 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Elspeet** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 9.30 (H.A.) en

16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; **Enkhuizen** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 15.00 uur ds. J. Beens; **Enter** 14.30 uur ds. S.W. Janse; **Ermelo** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. F. Mulder; **Genemuiden** 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Gorinchem** 10.00 uur ds. P.J. de Raaf en 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; **Goudswaard** 10.00 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **'s-Gravenzande** 15.30 uur ds. J. IJsselstein; **Haamstede** 10.00 uur ds. S. Maljaars en 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 10.00 (H.A.) en 14.30

uur ds. C. van Krimpen; **Hoofddorp** 19.00 uur ds. J. van Laar; **Hoogeveen** 19.00 uur ds. A. Schot; **Houten** 10.00 en 18.30 uur stud. R.T. Michielse; **Kampen** 9.30 en 15.30 uur ds. E. Hakvoort; **Kamperland** 10.00 uur ds. C. Harinck en 15.00 uur ds. S. Maljaars; **Katwijk aan Zee** 10.00 en 16.00 uur ds. J. van Laar; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 9.30 en 15.30 uur ds. C. Sonneveld; **Kortgene** 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Krimpen aan den IJssel** 16.30 uur (H.D.) ds. M. Blok; **Leerdam** 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. M.G. van Midden-dorp; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 19.00 uur ds. J.B. Huisman; **Lisse** 10.00 en 16.00 uur ds. L. van der Kuil; **Marknesse** 19.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Meeuwen** 15.30 uur ds. G. Pater; **Meliskerke** 9.30 en 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Melissant** 10.00 en 18.00 uur ds. A.H. Verhoef; **Middelburg-Centrum** 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Mijdrecht** 15.30 uur stud. R.T. Michielse; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 19.00 uur ds. W. Harinck; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 en 18.30 uur stud. J. Janse en 14.00 uur stud. J.M. Evers; **Nieuwe-Tonge** 15.00 uur ds. A.H. Verhoef; **Nisse** 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; **Oolt-gensplaat** 18.00 uur ds. C. Sonneveld; **Oostburg** 16.30 uur ds. C. Harinck; **Oosterland** 14.30 uur ds. K. Boeder en 18.30 uur ds. S. Maljaars; **Oostkapelle** 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Oostvoorne** 19.00 uur ds. M.H. Schot; **Opheusden** 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Oppendoes** 18.30 uur stud. A.E. Brijder; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 9.30 uur ds. J.J. Tanis; **Oude-Tonge** 14.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Oudemirdum** 9.30 en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Poe-deroijen** 9.30 en 18.30 uur ds. G. Beens; **Poortugaal** 15.00 uur ds. H. Brons; **Puttershoek** 14.30 uur ds. W.A. Zondag; **Ridderkerk** 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 9.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. M. Blok; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 19.00 uur ds. H. Hofman; **Rotterdam-Alexanderpolder** 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zijpro;

Rotterdam-Centrum 18.30 uur ds. P. Mulder; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Schipper; **Sint Annaland** 14.00 uur ds. C. van Ruitenburch en 18.00 uur ds. J.J. Tanis; **Sliedrecht** 9.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. A.T. Huijser; **Soest** 19.00 uur ds. W. Visscher; **Sprang-Capelle** 14.30 uur ds. C. Hogchem; **Stolwijk** 15.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; **Terneuzen** 19.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburch; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingen** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Vlissingen** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Karens; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; **Werkendam** 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Wierden** 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Wolphaartsdijk** 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Zeist** 10.00 en 18.30 uur ds. W. Siffhout; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden.

DINSDAG 21 FEBRUARI 2023

Brakel 19.30 uur ds. C. van Krimpen; **Dirksland** 19.30 uur ds. K. Boeder; **Drachten** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Ede** 19.30 uur ds. J.B. Huisman; **Melissant** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Centrum** 19.45 uur ds. W. Visscher; **Sprang-Capelle** 19.30 uur ds. A.H. Verhoef; **Urk** 19.30 uur ds. A.J. de Waard.

WOENSDAG 22 FEBRUARI 2023

Aalst 19.30 uur ds. M.G. van Midden-dorp; **Amersfoort** 19.30 uur ds. W. Visscher; **Beekbergen** 19.30 uur ds. A. Schreuder; **De Valk-Wekerom** 19.30 uur ds. B.J. van Boven; **Elspeet** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Hoedekenskerke** 19.30 uur ds. M. Joosse; **Kesteren** 19.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 19.30 uur ds. J.W. Verweij; **Marknesse** 19.30 uur ds. J. Schipper; **Meliskerke** 19.30 uur ds. H. Hofman; **Nieuw-Beijerland** 19.30 uur ds.

K. Boeder; **Oppendoes** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Oud-Beijerland** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Oudemirdum** 19.30 uur (voor de GBS) ds. J. van Laar; **Rhenen** 19.30 uur ds. F. Mulder; **Rijssen-Zuid** 19.30 uur ds. S.W. Janse; **Sliedrecht** 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Woerden** 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn.

WOENSDAG 22 FEBRUARI 2023 (BIDDAG)

Poortvliet 10.00, 14.30 en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; **Scherpenisse** 9.30 en 19.30 uur ds. M. Blok en 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse en 14.30 uur ds. M. Blok; **Sint Philipsland** 15.00 uur ds. C. van Ruitenburch en 19.00 uur ds. J.J. Tanis; **Tholen** 10.00 en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburch en 14.30 uur ds. J.J. Tanis.

DONDERDAG 23 FEBRUARI 2023

Aalburg 19.30 uur ds. C. Hogchem; **Barendrecht** 19.30 uur ds. M. Joosse; **Beekbergen** 13.45 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder; **Krimpen aan den IJssel** 19.45 uur ds. W.J. Karels; **Lisse** 15.00 uur (huw.bev.) ds. P. Mulder; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. A. Schot; **Nieuwe-Tonge** 19.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; **Puttershoek** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Terneuzen** 19.30 uur ds. P.C. Vlot; **Westzaan** 19.30 uur ds. F. Mulder.

ZATERDAG 25 FEBRUARI 2023

Kampen 15.00 uur (Dovendienst) ds. A. Schot.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 19 FEBRUARI 2023

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36-b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur (Bijbeluur) evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

*Er blijft dan een rust over voor het volk Gods.
(Hebreeën 4:9)*

Met ontroering heeft de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente Apeldoorn kennisgenomen van het overlijden van zijn oud-amtbroeder

Jan Arie Verveen
weduwnaar van *Hermine Johanna Faasse*

in de leeftijd van 86 jaar.

Gedurende de periode van 1986 tot 1997 heeft hij een negental jaren met de liefde van zijn hart en in alle getrouwheid de gemeente mogen dienen in het ambt van ouderling. De Heere gedenke zijn kinderen en (achter)kleinkinderen, alsook alle andere achtergebleven betrekkingen in dit verlies en heilige deze roepstem aan onze harten.

Namens de kerkenraad,
Ds. R.A.M. Visser, preses
M.J den Haan, scriba

29 januari 2023

Voor al uw blijken van medeleven rond het overlijden en de begrafenis van onze lieve vader en opi

Gerard Hendrikus Verweij

zeggen wij u heel hartelijk dank.

Kinderen
Kleinkinderen
en achterkleinkinderen Verweij

's-Gravenhage, februari 2023

Jonge vrouw **zoekt zelfstandige woon-
ruimte of kostadres omg. Waardenburg/
Geldermalsen/Leerdam.** Tel. 0612566602
Leerdam2023@outlook.com

Maak gebruik van onze service aan huis.
Prachtige collectie PVC vloeren.
Voor advies, egaliseren, leveren en leggen.
06-19557166 De Vloerenkoning.nl

*Welkom terug
op ons bungalowpark!*

De Verrassing
Bungalowpark

AL 65 JAAR
VERRASSEND OP TEXEL

www.deverrassing.nl
0222 318906

**SAMENZANGAVOND
MET HET NIEUWE KERKORGEEL**

D.V. ZATERDAG 4 MAART

19.30 uur • Organist: Pieter Heykoop
NRC Fort Macleod (Alberta Canada)
Meditatie: Ds. H.D. den Hollander

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641
M 06 - 46376232

E info@phvanderleer.nl
W www.phvanderleer.nl

Te huur: kamer in Barneveld.
Vanaf 1 mrt in centrum boven winkel
kamer te huur, Kampstraat 1.
Eigen opgang. Contact: 06 51 55 54 81
of gvginkel@kliksafe.nl

Eenzaam, beperking, eenverdiener, rouw
of armoede? Stichting kleinsteun.nl
luistert en steunt! 06-34180256
jong en oud (bel)maatjes & lotgenoten

Julia's
baby- en kinderkleding

Kleding voor het hele gezin bij
Julia's Baby- en Kinderkleding in
Kootwijkerbroek! Kijk voor de nieuwe
collectie op onze webshop **juliasaskleding.nl**
of kom naar de winkel.
Ook voor Cándor Beenmode en acces-
soires bent u bij ons aan het juiste adres.

 JOH.DEHEER
toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
PIANO SPECIALIST**

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

- Psychosociale & psychologische hulpverlening
- Huwelijk & relaties
- Seksuologische hulpverlening
- Toerusting & preventie
- Gastopvang
- Schoolmaatschappelijk werk
- Hulp bij gameverslaving
- Mediation & coaching

Het bieden van professionele, psychosociale hulp bij al
jouw levens- en gezinsvragen, dat is onze missie. En altijd
vanuit een heldere, christelijke identiteit.

De Vluchtheuvel biedt meer!

W stichtingdevluchtheuvel.nl • T 0113 - 213 098

 De Vluchtheuvel
Christelijke psychosociale hulpverlening

Contactdag Voorjaar 2023

Thema: Vreugde in verdriet

Winstuitleverlies – 12,5 jaar

D.V. zaterdag 18 maart a.s.

Lezing door ds. P.C. Hoek

Samen vanuit Gods Woord uitzien

naar dé Troost(er) bij kanker!

Meldt u en/of jij je aan op:

www.Winstuitleverlies.nl

TE KOOP: 3-klaviers Pedaal Harmonium.

Informatie: 06 - 1225 0492

Praktijk
den Uijl

☛ HULPVERLENING

☛ COACHING

☛ TRAINING

☛ TOERUSTING

Nieuwkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl

| www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Deputaatschap
**Kerkelijke
Dienstverlening**
Gereformeerde
Gemeenten

Enthousiast voor de functie

Administratief medewerker (m/v)

bij Bureau Kerkelijke Dienstverlening?

Werk je graag met cijfers?

Ben je accuraat, zelfstandig, integer en vind je het leuk om financiële administraties in brede zin te voeren? Dan zoeken we jou.

Nieuwsgierig? Kijk op www.kerkelijkedienstverlening.nl/vacatures of informeer bij de directeur G.J. (Gert) ten Bolscher, 0348 - 489 900 of 06 - 2530 8419.

Als Bureau Kerkelijke Dienstverlening ondersteunen we deputaatschappen, synodebesturen en plaatselijke gemeenten binnen de Gereformeerde Gemeenten. Zo dragen we – op de achtergrond – bij aan het kerkelijk leven waarin Gods Woord centraal staat.

SGP
Gelderland 100 jaar

SGP Zangavond

24 februari 2023

St. Maartenskerk

Zaltbommel

Aanvang 20.00 uur
(kerk open vanaf 19.30 uur)

Toegang vrij (collecte)

Organist Pieter Heykoop

Leiding Ds. G. Pater

► [gelderland.sgp.nl](http:// gelderland.sgp.nl)

Geniet van uw vakantie in een compleet ingerichte
CHALET of LODGE (5 tot 7 pers.)
in Frankrijk, Spanje of Oostenrijk
Info: 0653895937 www.familylodges.eu

PROBLEMEN MET VERSLAVING?

Wacht niet langer!
Er is hulp!

Voor jou en jouw naaste(n).
Met oog en hart voor identiteit.

085 – 0601964 www.addisa.nl

begravenisverzorging
Den Hollander

- Alleen begravenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

☎ 010 - 460 05 09

✉ info@denh.nl

🌐 www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

Reformatische Psychologenpraktijk
Nederland biedt identiteit bewuste
behandeling en begeleiding aan volwassenen,
jongeren en kinderen met psychosociale en
psychologische vragen en problemen.

Tevens voor mediation en zakelijke advisering.

Drs. J.C. de Jonge en mw. drs. M.J. de Jonge - Brouwer.

44 R I-straat 2, 4051 AR Ochten
0344 - 667042 of info@rpnederland.nl

www.rpnederland.nl

Concert t.b.v. Stichting Stéphanos
D.V. zaterdag 18 februari 2023
 Adventkerk Veenendaal

Christelijk Mannenkoor Ede
 o.l.v. Jan Hendrik van Schothorst
Tienerkoor Jedidja o.l.v. Jolanda van Dam
Opening Ouderling K. van Vliet
Piano Bert Roest - **Orgel** Arie Kortleven
Viool Corrie Wielink
Kerk open 19.00 uur **Aanvang** 19.30 uur
 Gratis toegang
 Collecte t.b.v. Stichting Stéphanos
www.SanneinZambia.nl

Magnesium Complex van NeoLife voor:
 * een goede nachtrust * normale functies
 van spieren en zenuwstelsel
 * vermindering van vermoeidheid
 Febr-kortingscode MG02
 Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

Vakantie op de Veluwe! Boek onze
comfortabele en gezellig ingerichte
vakantiewoning in Elspeet.
 Kijk op boshuiselspeet.nl of
 bel/app 06-49496699.

Teken bij bkh in voor mooi historisch
 boek '**De verbannen dominee van Sluis,**
Ds. J. Koelman'. www.ramshoorn.nl /
 0622780238

Be Successful, Improve Each Contact

Altijd elkaar voldoende horen en begrijpen. Hoe mooi zou dat zijn ?

Dat iedereen anders is weten we, maar vaak houden we daar onvoldoende rekening mee.

Moet dat dan? Zeker, maar zolang we blijven schrijven, spreken en reageren vanuit onze eigen
 communicatieve voorkeurstijl, omdat we daar ons comfortabel bij voelen, kan er ergernis en stress ontstaan,
 omdat er geen aansluiting is. En dat geldt ook voor de manier waarop we het liefst motiveren en aansturen.

Ben jij je bewust van de impact van jouw communicatie en wat dat kan doen bij anderen ?

Pas na observatie, waardoor je veel te weten komt over iemands persoonlijkheid, weet je wat effectief is om
 verbindend te communiceren, hem of haar gericht te motiveren en aan te sturen en nog veel meer.

Verwonder jezelf door de verschillen in mensen te ontdekken en wat dat te bieden heeft !

BSIEC verzorgt praktijkgerichte workshops, communicatieve vaardigheids-, sales-, leiderschaps- en ook
 teamtrainingen, via open inschrijving of incompany.

Wil je meer weten over de mogelijkheden, neem contact op met Arie-Geert Jongeneel, gecertificeerd trainer.

info@bsiec.nl 06 - 46 85 24 00 www.bsiec.nl

**Uw organisatie
 weer gezond
 én effectief**

WWW.ADMODUM.NL

Aardbeving Turkije & Syrië

DUIZEND ZORGEN DUIZEND DODEN

Ontheemd, verwond en in rouw. Duizenden
 mensen hebben van de ene op de andere
 dag geen thuis meer. Ze zijn afhankelijk van
 onze hulp.

Bijzondere Noden staat deze mensen
 via het (kerkelijk) netwerk bij en verstrekt
 de eerste levensbehoeften. In een
 later stadium hopen we ook te werken
 aan wederopbouw en psychische
 ondersteuning.

Kijk hoe u mee kunt helpen op
bijzonderenoden.nl/aardbeving-turkije

**bijzondere
 noden**
 handen van de kerk

Word vriend en steun de Stichting!
NL35 ABNA 0548 9879 20

De Bijbel een vergeten boek?

Help mee de waarheid terug te brengen!

Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht

Meer informatie? → www.svvhd.org

VAN DER WILT
RAAMDECORATIE

UW ADVISEUR AAN HUIS

06 - 36 29 43 14
wiltraamdecoratie.nl

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

Kraamzorg in een vertrouwde sfeer

Tevredenheid door kwaliteit,
met behoud van identiteit.

Meer informatie: 0187-48 91 73
Aanmelden: www.shgzorg.nl

Wij zoeken oproepkrachten. Interesse?
zorgmanager@shgzorg.nl - 06 40 95 37 61

Bureau Mark.

Luisteren, met oog voor elkaar.

+31 (0)6 53 29 69 57
mark@bureaumarck.nl

bureaumarck.nl

DE APP MET DUIZENDEN CHRISTELIJKE MUZIEK- EN VERTELCDD'S

Makkelijker dan een cd-speler

FamilyStream

Luister nu gratis 1 maand mee!

www.familystream.com

Download de gratis nieuwsapp!

Scan mij

Scan de QR-code of
ga naar rd.nl/app

Android app on Google play

Download on the App Store

rd reformatorisch dagblad

de SAAMBINDER Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

**Bijdragen van medewerkers,
boeken ter recensie en vragen voor de
rubriek 'Vraag en antwoord' naar:**

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvtul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

**Opgaven kerkdiensten en
beroepingswerk**

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten

aan Verloop drukkerij
Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór
de week van verschijning aangeleverd te
zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-
morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen

(bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten
en advertenties zonder overleg aan te passen,
in te korten of zonder opgave van reden niet
te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

EEN LIED IN DE HERBERG

‘Vroeger was het anders’, zei de smid, ‘maar nu is het voor mij: ‘Uit genade zijt gij zalig geworden, door het geloof. Niet uit de werken, opdat niemand roeme’.

‘En dan zullen de goede werken niet uitblijven’, antwoordde Hendrik.

Ze praatten nog een tijdje door. Bij het afscheid groette de smid hem hartelijk en ging weer aan zijn werk.

Vol moed liep Hendrik naar het volgende adres. Hij was verwonderd dat hij zulke dingen mocht horen op een plaats waar hij het helemaal niet verwachtte. Men had hem verteld dat de smid ijveriger in de godsdienst was dan ooit, maar die ijver was het gevolg van zijn liefde tot de Heere. De Heere zegende boven bidden en denken.

‘Een Bijbel...?’ zei de jonge vrouw ongelovig. Ze greep het Boek met beide handen en drukte hem tegen zich aan. ‘Bent u er zo blij mee?’ vroeg Hendrik. De vrouw antwoordde niet.

‘U hoeft het niet te vertellen’, zei Hendrik.

‘Jawel, dat wil ik juist wel. Ik heb vrome ouders gehad. Ze hebben mij van jongs af eerbied voor de Bijbel bijgebracht en me trouw uit de Bijbel onderwezen...’.

Ze pakte een zakdoek uit de zak van haar rok en droogde haar tranen.

‘Toen mijn jeugd voorbij was, verdween ook mijn geluk. Ik trouwde, maar mijn man was een vijand van Gods Woord. Hij wilde niet dat ik uit de Bijbel las en ik mocht onze kinderen ook niet voorlezen en onderwijzen. Op een dag kwam hij dronken thuis. Hij zag dat ik in de Bijbel las. Hij nam de Bijbel af en verscheurde hem voor mijn ogen. Daarna verbrandde hij hem. Dat is al jaren geleden, maar het is hier van kwaad tot erger gegaan... Ik heb niet eens meer aan dat kostelijke Boek gedacht, dat mijn ouders zo dierbaar was’. ♦

Certissimus!

Nog één keer zegt Olevianus iets. Vanaf zijn sterfbed hoor je duidelijk: ‘Certissimus!’

Samen met Ursinus heeft hij de Heidelbergse Catechismus geschreven. Voor zijn sterven vroeg een goede vriend hem: ‘Meester, bent u zelf zonder twijfel ook zeker van uw zaligheid (de enige troost), zoals u anderen onderwezen hebt?’ Olevianus antwoordde in het Latijns (zoals ze gewend waren op de hogeschool): ‘Certissimus!’ In dat vreemde woord hoor je ‘certain’, het Engelse of Franse woord dat ‘zeker’ betekent. Alleen, certissimus is nog veel sterker: ‘Zo zeker als zeker zeker is’, vast en zeker! Als dat eenmaal jouw laatste woord is, ben je gelukkig.

Toen Caspar 14 jaar was, is hij eens bijna verdronken. Zijn vriend, zoon van de keurvorst, wilde op de rivier meevaren met dronken studenten. Niet doen, zei Olevianus, veel te gevaarlijk. Maar hij ging toch en Olevianus zag vanaf de kant het ongeluk. De roekeloze jongens schommelden zo hard dat de boot omsloeg. Allen verdronken. Ook de prins verdween in de golven. Olevianus sprong het water in om zijn geliefde vriend te redden, maar bleef steken in de modderige bodem. Hij zweefde tussen leven en dood. In die nood beloofde hij de Heere, als hij gered zou worden, altijd Gods knecht te zullen zijn.

Ook een lakei van de keurvorst probeerde de prins te redden. Inderdaad bracht hij een drenkeling boven water, en levend op de kant. Echter, het bleek niet de prins te zijn, maar Olevianus! Alleen hij was wonderlijk gespaard! Hij zou nog studeren, professor worden en het volk van de Paltz onderwijzen in Gods Woord. Hij mocht meeschrijven aan de Catechismus.

En heeft inderdaad al zijn krachten gegeven in de dienst van de Heere.

‘Leer mij, o God van zaligheden, mijn leven in Uw dienst besteden’ (Psalm 143). ♦

Leestip:

Mattheüs 14:22-36

Caspar Olevianus ◀

Vraag en antwoord

door
ds. **Labee**

Obed, zoon van Machlon of Boaz

*Het geslachtsregister in
Mattheüs 1 spreekt over Boaz als
voorvader van Christus via
de lijn van Obed. Maar Obed
was toch een kind dat Machlon
werd aangerekend?*

Leviraat

Deze vraag brengt ons bij de bijzondere geschiedenis van Ruth. Of beter gezegd, met de woorden van onze vaders in de inleiding op het Bijbelboek Ruth: 'tot een spiegel van Gods onbegrijpelijke genade, en een voorbeeld van de beroeping der heidenen tot de gemeenschap van onze Heere Jezus Christus, het beloofde Zaad'.

Ruth, de Moabitische, werd de vrouw van de Israëliet Machlon. Ergens in de velden van Moab hebben ze elkaar leren kennen. Elimélech en zijn vrouw Naómi waren er vanwege de honger in Israël gaan wonen. Hun beide zoons namen een Moabitische vrouw: Machlon verbond zich aan Ruth en Chiljon huwde Orpa. Maar behalve de grote smart voor Naómi dat ze haar man moest begraven in Moab, stierven ook beide zoons!

Toen het bericht Naómi bereikte dat God Zijn volk had bezocht en voorzien van brood, keerde ze terug met Ruth naar Bethlehem. We kennen allemaal wel de rijke geschiedenis van de aren-rapende vrouw, de wonderlijke ontmoetingen met Boaz en ten slotte de lossing en het huwelijk van de vermogende Israëliet met de Moabitische. Inderdaad loopt er een lijn naar het zogenaamde leviraatshuwelijk waarvan we lezen in Deuteronomium 25 (vers 5-10). Als een getrouwde man kinderloos stierf, was de ongehuwde broer (of naaste bloedverwant) verplicht om de weduwe tot vrouw te nemen. Daardoor bleef het erfdeel behouden en was er de hoop op een nakomeling. De lossing van Boaz was een volkomen lossing waardoor het verloren gegane bezit van Elimelech en beide (!) zoons toe zou komen aan de eventuele zoon van Ruth, verwekt door Boaz. En toen de Heere de kinderezegen schonk, met de gave van Obed, bleef Machlons naam als

het ware voortbestaan, waar het zijn bezittingen betrof. Obed werd gezien als de zoon van Ruth, de weduwe van Machlon. Maar Machlon was niet de biologische vader van Obed en daarom ontbreekt zijn naam in het geslachtsregister van Mattheüs 1. Wel wordt duidelijk dat er iets bijzonders is. In de rij van mannen en zoons lezen we, naast de naam van Tamar, ook de naam van Ruth: 'En Boöz gewon Obed bij Ruth' (1:5m).

Lossing

We wijzen er ook nog op dat de naam 'Obed' betekent: 'de dienende, de knecht'. Obed moet immers dienen als Naomi's lossen? Maar Obed wijst ons vooral heen naar Christus, Die waarlijk dienen zal en Knecht zal zijn, de ware Knecht des Vaders. Door Obeds geboorte wordt Naomi gerukt uit armoede en eenzaamheid. Maar door Christus zal een zwarte bruid worden geplaatst naast prinses en wereldgrooten. Hij, Die groter van vermogen is dan Boaz, is voor Zijn bruid arm geworden. Hij zal Zijn bruidsgemeente dienen, want 'de Zoon des mensen is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen en Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen' (Mark. 10:45b). Of met de woorden van de evangelist Lukas: 'Want de Zoon des mensen is niet gekomen om der mensen zielen te verdoen, maar om te behouden' (9:56a).

Lezer(es), is deze dienende Zaligma-ker, deze Losser nog een Vreemde voor u? Dan zal uw naam niet staan in dat register dat verbonden is aan de ene Naam onder de hemel, door Welke wij moeten zalig worden. Haast u en spoed u, om uws levens wil. Want in het Moab der zonde komt u zeker om. ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.